

Handläggare

Tobias Viberg

Planarkitekt

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Revidering av detaljplaner i Hagalund vid riksväg 55

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens plan-, mark- och exploateringsutskott beslutar att:

1. Uppdra till miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen att upprätta en ny detaljplan i Hagalund vid riksväg 55 utifrån de förändrade förutsättningar som vägplanen och planprogrammet för Aros Park – Sneby medför.
2. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen får i uppdrag att upprätta ett förslag till ny detaljplan och skicka det på samråd.
3. En ändring av detaljplanen bedöms inte medföra en sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kapitlet 3 paragrafen miljöbalken.

Beskrivning av ärendet

Trafikverket har sedan 2020 arbetat med en vägplan för väg 55 i syfte att kunna bygga om sträckan Enköping – Litslena till så kallad 2+1-väg med mål hastighet 100 km/h. Vägplanen har nu skickats för fastställelse inom Trafikverket efter att ha varit på granskning sommaren 2024.

2021 sökte Trafikverkets projektledare planbesked om att detaljplaner revideras i den mån de inte är förenliga med vägplanens slutliga vägområde. PLEX-utskottet gav positivt planbesked för detta 2021-10-14 § 83. Enligt ansökan skulle Trafikverket stå för planändringskostnaderna.

Kommunen har avvaktat vägplanens granskningsförslag, lämnat synpunkter på detta och inväntat Trafikverkets eventuella revideringar. Då vägplanen nu skickats för fastställelse bedöms utformningen av vägområdet vara så pass slutgiltig att förslag till revidering av berörda detaljplaner kan utredas och hanteras inom detaljplaneplanprocess.

Parallellt med vägplanprocessen har ett planprogram för Aros Park – Sneby arbetats fram och godkänts i kommunen (PLEX 2025-04-16 § 32). Dialog med Trafikverket har förts inom detta projekt och en övergripande struktur finns överenskommen kring trafikförsörjning av det nya verksamhetsområdet. Som framgår av planprogrammets godkännandehandlingar är huvudangöring lokaliserad till Hagalund, där en cirkulationsplats ska ersätta vägplanens korsningslösningar när trafiken uppnår en viss volym. Förutsättningarna för detta diskuteras med Trafikverket och avses mynna ut i ett intentionsavtal mellan Trafikverket och kommunen. Dialog förs också om medfinansieringsavtal av den GC-port (tunnel för gång- och cykelbana) som vägplanen föreslagit, enligt kommunstyrelsens tidigare beslut. Kommunstyrelsen beslutade 2024-02-27 § 30 att:

1. bevilja en medfinansiering med 4 miljoner kronor för en gång- och cykeltunnel under riksväg 55,
2. medfinansieringen ska regleras i ett avtal mellan Enköpings kommun och Trafikverket,
3. avstå från medfinansiering, inom ramen för vägplanen, för en cirkulationsplats vid företagsparken.

Ärendets beredning

Trafikverket har efter givet positivt planbesked meddelat att kommunen måste ta kostnaden för planändringar som krävs för att möjliggöra vägplanens fastställelse och bekostar heller inte uppdimensioneringar eller trafiklösningar som drivs av kommunalt planlagd stadsutveckling. Planprogrammets exploateringskalkyl (för Aros Park – Sneby) har därför hela tiden tagit höjd för en framtida cirkulationsplats på väg 55 och utifrån vägplanens granskningsförslag har kommunen även fört dialog med Panattoni (Snedan 1:6) som visat intresse att investera i en bättre och mer långsiktig trafiklösning än Trafikverkets vägplan erbjuder.

Med anledning av planprogrammet har kommunen därtill förhandlat med Peab om förvärv av kvartersmark i sydöstra delen av Hagalunds företagspark, i syfte att möjliggöra den kommunala gata som ska förbinda Hagalund med Aros Park – Sneby.

Dialog förs även med övriga närmast berörda fastighetsägare utifrån de nya förutsättningar som vägplanen och därefter Aros Park – Sneby, innebär.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning

De förändrade förutsättningarna till följd av parallell utveckling sedan 2021 medför behov av ett nytt planuppdrag som dels tydliggör att Trafikverket inte kommer att finansiera, dels ger ett bredare upplägg för en detaljplan som kan ersätta nu gällande inom det område som påverkas av vägplanen och planprogrammet för Aros Park – Sneby. Ett nytt planuppdrag ger möjlighet att utreda och reglera:

1. Åtkomst till mark för vägplanens GC-väg inklusive GC-port
2. Ytbehov för en framtida uppgradering till cirkulationsplats
3. Översyn av angränsande byggrätter som påverkas negativt av en inskränkning av befintlig kvartersmarks omfattning
4. Planläggning av yta för framtida förbindelsegata från Hagalund till Aros Park – Sneby
5. Eventuella förtydliganden i markanvändning generellt utifrån det nya sammanhanget och dess konsekvenser.

Preliminär avgränsning för ny detaljplan som reviderar befintliga detaljplaner och reglerar ovanstående redovisas i bilaga.

Såväl detaljplan 2011/70 (Snedan 1:6) som detaljplan 2012/165 (Hagalund) har genomförandetid kvar till 2030. Genom den dialog som förts med berörda fastighetsägare bedöms intresset som positivt för att medverka till nödvändiga förändringar av detaljplanerna.

Ekonomiska konsekvenser

I det tidigare positiva planbeskedet redogjordes för att Trafikverket skulle stå för planprocessens kostnader. Trafikverket har därefter meddelat att de inte tänker bekosta de detaljplanerevideringar som krävs för vägplanens

fastställelse. Sveriges kommunen och regioner (SKR) har bekräftat att detta är praxis numera.

Utifrån parallell utveckling beskriven ovan och ett nytt utökat planuppdrag finns dock flera intressenter som tillsammans kan finansiera och genomföra en ny detaljplan. Kostnadsfördelning mellan dessa kommer att regleras i ett planavtal för planprocessen.

Sociala eller miljömässiga konsekvenser

Till stora delar har de sociala och miljömässiga konsekvenserna hanterats inom ramen för Trafikverkets arbete med vägplanen. De positiva och negativa sociala och miljömässiga konsekvenser som en ny detaljplans genomförande innebär är centrala att studera och beskriva inom detaljplaneprocessen och kommer att redovisas i handlingarna.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad 2024-04-24
- Kartbilaga med preliminär avgränsning, daterad 2024-04-24
- Positivt planbesked PLEX 2021-10-14 § 83
- Kommunstyrelsen beslut om medfinansiering 2024-02-27 § 30
- Planprogram för Aros Park – Sneby godkänt i PLEX 2025-04-16 § 32

Ansvariga tjänstepersoner

Tjänsteskrivelsen är fastställd av följande:

- Hannu Högberg, tf. förvaltningschef miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen
- Yasaman Ghanavi, enhetschef detaljplan

Sändlista

Trafikverket

Berörda fastighetsägare